

SEKTORANALYSE

SUNDHEDSSEKTOREN I SPANIEN

Dato: 19/6/2017
Af: Mette Diego-Roll
Sektorekspert Sundhed
E-mail: metrol@um.dk

RESUME:

Det spanske sundhedsvæsen har de seneste år gennemgået en markant udvikling og anerkendes internationalt som både professionelt og effektivt. Den øgede decentralisering i form af udlægning af beslutningsprocesser og drift af sundhedsvæsenet til Spaniens 17 autonomier, som hver har et regionalt sundhedsvæsen, kræver et skarpt fokus på reducere udgifter. Dette reflekteres i effektiviseringer og strømligninger af sundhedsvæsenet i samtlige autonomier.

I foråret 2010 vedtog det spanske parlament en række tiltag for at bremse udgiftsstigningen ved forbruget af farmaceutiske produkter. Flere tiltag kan ventes de næste par år.¹

På trods af nedskæring er det spanske marked inden for sundhedspleje det femte største marked i Europa. Den spanske sundhedssektor er stærkt afhængig af import fra andre lande, da det udgør cirka 80 procent af det samlede marked. Dansk medicinsk udstyr og produkter er højt respekteret af spanske læger. Budgetbegrænsninger har åbnet nye muligheder for danske virksomheder, der leverer konkurrencedygtige og innovative produkter.²

1. INDLEDNING

Siden Spanien i 1986 startede decentraliseringen af det offentlige sundhedsvæsen, er mange ændringer gennemført. I store træk har ændringerne været koncentreret omkring øget decentralisering, effektivisering og modernisering samt styring og kontrol af de kraftigt stigende udgifter.

Ved udgangen af 2002 fik alle 17 autonomier kompetence til selv at styre sin sundhedssektor. Den gradvise decentralisering af sundhedssektoren skal ses i lyset af den øgede kompetence til autonomierne. De enkelte autonomier tilbageholder en øget andel af skatter og afgifter, men må samtidig tilpasse udgifterne til deres økonomiske situation. For at udligne forskelle mellem autonomierne, f.eks. ventelister eller meget specialiserede operationer, komplementerer man hinandens services gennem øget samarbejde.

I foråret 2010 vedtog det spanske parlament en række tiltag for at bremse udgiftsstigningen ved forbruget af farmaceutiske produkter. Det er de enkelte regioner som i høj grad skal bære byrden. Tiltagene blev derfor af det spanske sundhedsministerium forhandlet på plads med autonomierne, dvs. med regionalregeringer af forskellige partifarver.

¹ http://medwatch.dk/Global_indsigt/article3003230.ece

² Business Monitor International, Spain: Pharmaceuticals & Healthcare Q2 2014 og <http://opentoexport.com/article/healthcare-sector-in-spain/>

På trods af de mange nedskæringer de seneste år er forbruget i sundhedssektoren mere end fordoblet i løbet af de sidste 15 år, og en tidligere lav fødselsrate vil på mellemlang eller lang sigt medføre, at sundhedsudgifterne sandsynligvis vil fortsætte med at stige.³

2. MARKEDSINDIKATORER

Langt den største del af regeringens tiltag fokuserer på besparelser og effektiviseringer relateret til forbruget af farmaceutiske produkter. Planen tilsigter at nå årlige besparelser på op mod 1,5 mia. EUR:

1. Ændring af mekanismen til fastsættelse af referencepriser for medicinalprodukter. Beregningen bliver i fremtiden baseret på prisen af det billigste produkt og ikke længere gennemsnittet af de 3 billigste produkter. Hermed forventes en årlig besparelse på 0,9 mia. EUR.

2. Prisen på generiske produkter reduceres med 25 %. Udover at nå en årlig besparelse på 0,3 mia. EUR i de offentlige udgifter, er målet også at incentivere og aktivt promovere brugen af generiske produkter som i Spanien er på blot under 10 % af det totale forbrug – langt under EU gennemsnittet på ca. 40 %.

3. Introduktion af en maksimumpris for medikamenter mod ”milde symptomer”. Herved kan nås en besparelse på ca. 0,3 mia. EUR årligt.

4. Skabelsen af en indkøbscentral og homogenisering af lønniveauer for ansatte inden for sundhedssektoren mellem regioner. Regionerne kan frivilligt tilmelde sig indkøbscentralen, medens en homogenisering af lønniveauer som afledt effekt forventes at give generelt lavere personaleomkostninger.

Farmaindustria, den spanske brancheorganisation for farma-industrien, har betegnet tiltagene som hårde og med vidtrækkende konsekvenser for en nøgleindustri i Spanien. Som konsekvens af tiltagene i 2010, vurderer de spanske brancheorganisationer det økonomiske tab til 2,9 mia. EUR om året og et tab af 25.000 arbejdspladser i sektoren. Mht. til målet om øget forbrug af generiske produkter kræver dette ifølge Aeseg, brancheorganisation for producenter af generiske farmaceutiske produkter, en gennemgribende strukturel reform med fokus på at incentivere regionerne til i højere grad at vælge generiske produkter.

Det må forventes at presset på de offentlige udgifter ikke vil aftage – der skal findes nye og formentlig også upopulære besparelser. Derfor kan der komme endnu flere tiltag på sundhedsområdet. Alle disse vedtag har naturligvis berørt store dele af de farmaceutiske virksomheder, der opererer i Spanien, og de fleste oplevede et stort dyk i omsætningen i både 2010 og 2011. Med et budgetunderskud på 8,5% af BNP i 2011 annoncerede den spanske regering flere skattestigninger

³ Business Monitor International, Spain: Pharmaceuticals & Healthcare Q2 2014 og <http://opentoexport.com/article/healthcare-sector-in-spain/>

samt nedskæringer i 2012. Ifølge FEFE opnåede man fra perioden 1. juni 2010 til 31. april 2011 dog en besparelse på 1,03 milliarder i sundhedssektoren.⁴

3. MARKEDSTRENDS

De samlede sundhedsudgifter i Spanien var ifølge OECD i 2011 på 3.072 USD per indbygger. Dette ligger en smule under gennemsnittet for OECD-landene. Ifølge Farmaindustria, den spanske brancheorganisation for farmaceutiske virksomheder, beløb udgifterne til farmaceutiske produkter sig til 16,8 mia. i 2010. For at reducere udgiftsposten, blev en række tiltag igangsat.

I 2010 forhandlede regeringen en række lovforslag på plads med de 17 regioner. Der blev blandt andet indført et prissystem, der betød, at generiske produkter samt produkter fra kendte medicinale varemærker blev sat i samme gruppe. Prisen på generiske produkter blev også reduceret med ca. 25 procent. Udover at disse tiltag skulle opnå besparelser i de offentlige udgifter, var målet også at intensivere og aktivt promovere brugen af generiske produkter, som i Spanien blot var på 10 procent af det totale forbrug – langt under EU gennemsnittet på ca. 40 procent. Tiltagene medførte et fald i udgifter til farmaceutiske produkter på 8,90 procent i 2011, og i perioden 1. juni 2010 til 31. april 2011 blev udgiftsposten reduceret med 1,03 milliarder EUR.

Grundet den vellykkede succes med at regulere priserne på de farmaceutiske produkter samt andre tiltag, blev der i juli 2011 godkendt et nyt lovdekret, som trådte i kraft i november 2011 og som endnu en gang havde til formål af sænke udgifterne til medicin.⁵

4. MARKEDSEVALUERING

Spaniens sundhedsvæsen, det offentlige såvel som det private, er qua sin kontinuerlige modernisering og effektivisering et interessant marked for danske virksomheder, specielt for produkter i den høje prisklasse. Der er tale om såvel udstyr og apparatur som rådgivning og øvrige serviceydelser. Produkter, der kan bidrage til mere økonomisk effektiv patientpleje, udgiftskontrol og styring, vurderes at have et interessant marked i Spanien.

Danske virksomheder med erfaring fra effektiviseringsprojekter i Danmark eller andre lande har derfor uden tvivl muligheder i Spanien. Som dansk virksomhed skal man dog være opmærksom på de regionale forskelle mellem de 17 autonomier, bl.a. at en del af autonomierne har færre års erfaring med den større grad af autonomi, de er blevet tildelt. Desuden er det meget vigtigt at være synlig på markedet. Hyppige besøg i Spanien, helst 4-5 gange årligt, såvel hos den lokale repræsentant som hos kunderne. Den menneskelige kontakt er et vigtigt salgspareparameter i Spanien, som den danske virksomhed må have for øje. Derudover er perioden for godkendelse af et produkt til markedsføring i Spanien lang. Den varierer typisk fra seks til ni måneder. Der gives betydelige subsidier til

⁴ Business Monitor International, Spain: Pharmaceuticals & Healthcare Q2 2014

⁵ http://medwatch.dk/Global_indsigt/article3003230.ece

medicinalprodukter, og patienter har derfor adgang til medicin til meget lave priser, også sammenlignet med andre lande i EU.

De politiske prioriteringer inden for sundhedsvæsenet er handicappedes vilkår, ældrepleje, herunder plejehjem, samt rehabilitering.

Adskillige danske virksomheder med produkter og serviceydelser til den spanske sundhedssektor er allerede etablerede i landet. De fleste har opnået gode salgsresultater og fremhæver markedets størrelse, men samtidig også de regionale forskelle som væsentlige faktorer, der må tages i betragtning ved etablering på markedet.⁶

Eksportrådet kan være behjælpelig med at vurdere potentialet for dit produkt i Spanien og assisterer med at undersøge konkrete markedsmuligheder, identificere potentielle samarbejdspartnere og støtte i markedsføringen af jeres produkter/ydelser for at sikre succes i Spanien.

For yderligere information om Spanien, se venligst vores hjemmeside: <http://spanien.um.dk/da/eksportraadet/> samt www.markedsinformation.um.dk, hvor der kan downloades gratis rapporter om Spanien.

MESSER

Expodental

15.-17. marts, 2018

Afholdes hvert 2. år på Ifema Madrid

http://www.ifema.es/expodental_06/c

Infarma

21.-23. marts, 2018

Afholdes hver 2. år i Fira Barcelona

<http://www.infarma.interalia.es>

Orto Medical Care

15.-16. november, 2018

<http://www.ortomedicalcare.com/en/>

⁶ Udenrigsministeriet, Danmark

EKSPORTRÅDET IBERIA

Ambassaden i Madrid
c/ Serrano 26, 7a
28001 Madrid
Tel. +34 91 4318445
E-mail: madamb@um.dk

Handelskontoret i Barcelona
Rambla de Catalunya, 81, 5º 4ª
08008 Barcelona
Tel.: +34 934 875 486
E-mail: bcnhkt@um.dk

The Trade Council is a part of the Ministry of Foreign Affairs and is the official export and investment promotion agency of Denmark. The Trade Council benefits from around ninety Danish Embassies, Consulates General and Trade Commissions abroad. The Trade Council advises and assists Danish companies in their export activities and internationalisation process according to the vision: Creating Value All the Way. The work in the Trade Council follows specific procedures and quality guidelines. In this way our customers are secured the best possible quality under the varying working and market conditions at any given point of time.

Danmarks Udenrigsministerium
Eksportrådet

Danmarks Ambassade i Madrid
C/ Serrano, 26 – 7
28001 Madrid - Spanien
Tel.: +34 91 431 8445
Fax: +34 91 431 9168
E-mail: madamb@um.dk
www.eksportraadet.dk